

T.C. İNKILAP TARİHİ ve ATATÜRKÇÜLÜK

KAZANIM UYUMLU

BECERİ TEMELLİ

YORUM ODAKLI

Mustafa PETEK

2020-2021

1

BİR SOSYAL BİLGİLER AĞI

YouTube

DENEME SINAVI

1

SANAYİ İNKILABI

İngiltere’de başlayan sanayileşme daha sonra diğer Avrupa ülkelerinde de hızla yayıldı. Sanayileşen ülkelerde fabrikalar çoğaldı. Buna bağlı olarak üretim arttı, bol ve ucuz mal üretimi sağlandı. Bununla birlikte sanayileşen ülkeler için ham madde kaynakları ve yeni pazarlar bulmak önemli bir ihtiyaç ve sorun hâline geldi. Sanayisini yeni tekniklerle güçlendirip çağa uygun hâle getiremeyen ve Avrupa ile rekabet edemeyen Osmanlı Devleti’nde yerli sanayi gelişemedi. Osmanlı Devleti yer altı ve yer üstü kaynaklarıyla Avrupalı devletler için iyi bir ham madde ve pazar kaynağı olarak görüldü. Kapitülasyonlar nedeniyle pazarlarını Avrupa mallarına karşı koruyamadı.

Yukarıdaki metinde Sanayi İnkılabının Osmanlı Devleti üzerinde özellikle hangi alandaki etkisinden bahsedilmiştir?

A) Dini

B) Ekonomik

C) Toplumsal

D) Askeri

2

Mustafa Kemal’in doğduğu, eğitimini sürdürdüğü Selânik, Makedonya’nın en büyük şehirlerinden biriydi. Selanik şehri, 1871’de Vardar Vadisi boyunca döşenmeye başlanan demir yolu ile 1888’de Üsküp’e, 1894’te Manastır’a kadar bağlanmıştı. Şehirde birçok dinden, mezhepten ve milletten insan bir arada yaşamaktaydı. Selanik önemli bir liman merkezi olmanın yanında canlı bir ticari hayata da sahipti. Avrupa’da çıkarılan gazete, dergi ve kitaplar kısa zamanda bu şehre ulaşabiliyordu.

Verilenlerden hareketle, Selanik şehri ile ilgili olarak;

- I. Çok uluslu bir yapıya sahip olduğu,
 - II. Ulaşım alanında gelişme gösterdiği,
 - III. Avrupa ile etkileşime kapalı olduğu,
 - IV. Gelişmiş bir ekonomiye sahip olduğu
- çıkarımlarından hangileri yapılabilir?**

A) I ve II

B) I, II ve III

C) I, II ve IV

D) I, II, III ve IV

3

Mustafa Kemal, hatıralarında anlattığına göre komşularından Kadri Bey'in askerî rüştiyeye (ortaokul) giden oğlu Ahmet ve sokakta gördüğü üniformalı subaylar onun askerlikle ilgili isteğini artırıyordu. Bu yüzden annesine haber vermeden 1893 yılında Selânik Askerî Rüştiyesinin sınavlarına girdi ve başarılı oldu. Mustafa'nın annesini ikna etmesi zor olmadı. Mustafa'nın yetişmesinde önemli rol oynayan Selânik Askerî Rüştiyesi sayesinde artık yeni bir ufuk açılıyordu.

Yukarıdaki parçadan hareketle Mustafa Kemal ile ilgili hangisi söylenemez?

- A) Okul seçiminde sosyal çevresinden etkilenmiştir.
- B) Eğitimi konusundaki kararında bağımsız bir tavır sergilemiştir.
- C) Kişiliğinin oluşumunda yalnızca okullar etkili olmuştur.
- D) Kararlı ve idealist bir kişilik özelliği göstermiştir.

4

Aşağıdaki görselde Mustafa Kemal'in fikirlerini etkileyen kişilere yer verilmiştir:

Ziya Gökalp'ın fikirleri, özellikle cumhuriyetin ilk dönemlerinde, devletin kültür politikaları belirlenirken etkili olmuştur.

Batı medeniyetinin örnek alınması gerektiğini savunan Tevfik Fikret'in bu yöndeki fikirleri, Mustafa Kemal üzerinde etkili olmuştur.

Mehmet Emin Yurdakul, eserlerinde vatan, millet ve millî birlik gibi kavramları yoğun bir şekilde işlemiştir.

"Vatan Şairi" olarak tanınan Namık Kemal, eserlerinde vatan sevgisi ve hürriyet gibi konuları coşkulu bir şekilde işlemiştir.

Buna göre verilenlerden hareketle;

- I. Mustafa Kemal'in fikir dünyasının oluşumunda birçok aydın ve düşünür etkili olmuştur.
- II. Mehmet Emin Yurdakul, eserleriyle milli duyguları hareketlendirmek istemiştir.
- III. Tevfik Fikret, Avrupa medeniyetinin taklit edilmesini savunmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

5

Osmanlı Devleti, XVII. Yüzyılın başlarından itibaren ciddi sorunlarla karşılaşarak güç kaybetmeye başladı. Aşağıdaki görselde, zamanla kuruyan bir göle benzetilen Osmanlı Devleti'nin güç kaybetmesine neden olan gelişmeler verilmiştir.

Verilen görselden hareketle Osmanlı Devleti hakkında;

- I. Son dönemde farklı sorunlarla karşı karşıya kalmıştır.
- II. Ekonomik ve siyasi alandaki gelişmelerden olumsuz etkilenmiştir.
- III. Ülke içinde toplumsal birlikteliği zarar görmüştür.
- III. Ekonomik yönden dışa bağımlılığı azalmıştır.

çıkartımlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve III B) I, II ve III C) II, III ve IV D) I, II, III ve IV

6

İkinci Meşrutiyet'in ilanından sonra meşrutiyet yanlıları ile padişah yanlıları arasında basında başlayan tartışmalar ve karşılıklı atışmalar gittikçe şiddetlendi. Ülkede yaşanan bu gerginlik, en sonunda İstanbul'da bir ayaklanmaya dönüştü. Meşrutiyet karşıtları İstanbul'da isyan hareketi başlattılar. "31 Mart Vakası" adı verilen bu isyanı bastırmak için Selanik'te, Hareket Ordusu adıyla bir ordu hazırlandı. Bu ordunun ismini Mustafa Kemal koydu. Şam ve Trablusgarp'ta bu tür isyanları bastırmada tecrübeli olan Mustafa Kemal'in Hareket Ordusu için hazırladığı kuruluş ve hareket planı beğenildi. Kurmay başkanlığını Mustafa Kemal'in yaptığı Hareket Ordusu İstanbul'a gelerek isyanı bastırdı.

Verilen bilgilerden yola çıkılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Mustafa Kemal, meşrutiyete yönelik çıkan isyan hareketinde mevcut rejimi destekleyen bir davranış sergilemiştir.
- B) Mustafa Kemal, farklı yer zamanlarda edindiği deneyimleri kullanma fırsatı bulmuştur.
- C) Mustafa Kemal, 31 Mart Olayında sömürgecilğe karşı başarılı bir mücadele vermiştir.
- D) Mustafa Kemal, İstanbul'daki asayiş ve huzurun sağlanması konusunda önemli bir görev üstlenmiştir.

7

Siyasi birliğini tamamlayan ve sanayisi hızla gelişen İtalya, sömürge edinmek için Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'daki toprağı olan Trablusgarp'a saldırdı (1911). İtalya'nın bu tavrında Osmanlı Devleti'nin zayıflaması ve Trablusgarp'ın mesafe olarak kendisine daha yakın olması etkili olmuştur. Büyük devletlerden buranın işgali konusunda onay alan İtalya, 1911 yılı Eylül ayı sonunda Trablusgarp'ı işgal etti.

Buna göre, İtalya'nın Trablusgarp'ı işgal etmek istemesinde;

- I. Trablusgarp'ın coğrafi konumu,
- II. İtalya'nın sömürgeci ve yayılmacı politikaları,
- III. Osmanlı Devleti'nin içinde bulunduğu olumsuz durum

unsurlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

8

Aşağıdaki tablolarda 19. ve 20. yüzyıllarda Osmanlı Devleti'nin dağılmasını önlemek için ortaya çıkan bazı fikir akımlarıyla ilgili bilgiler verilmiştir.

OSMANLILIK

Osmanlı sınırları içinde yaşayanları hangi din ve soydan olursa olsun kaynaştırarak bir "Osmanlı Milleti" oluşturmayı amaçlayan fikir akımıdır. Osmanlı milletinin her parçası aynı hak ve sorumluluklara sahip, ayrıcalığı olmayan Osmanlı vatandaşı olacaktır.

İSLAMCILIK

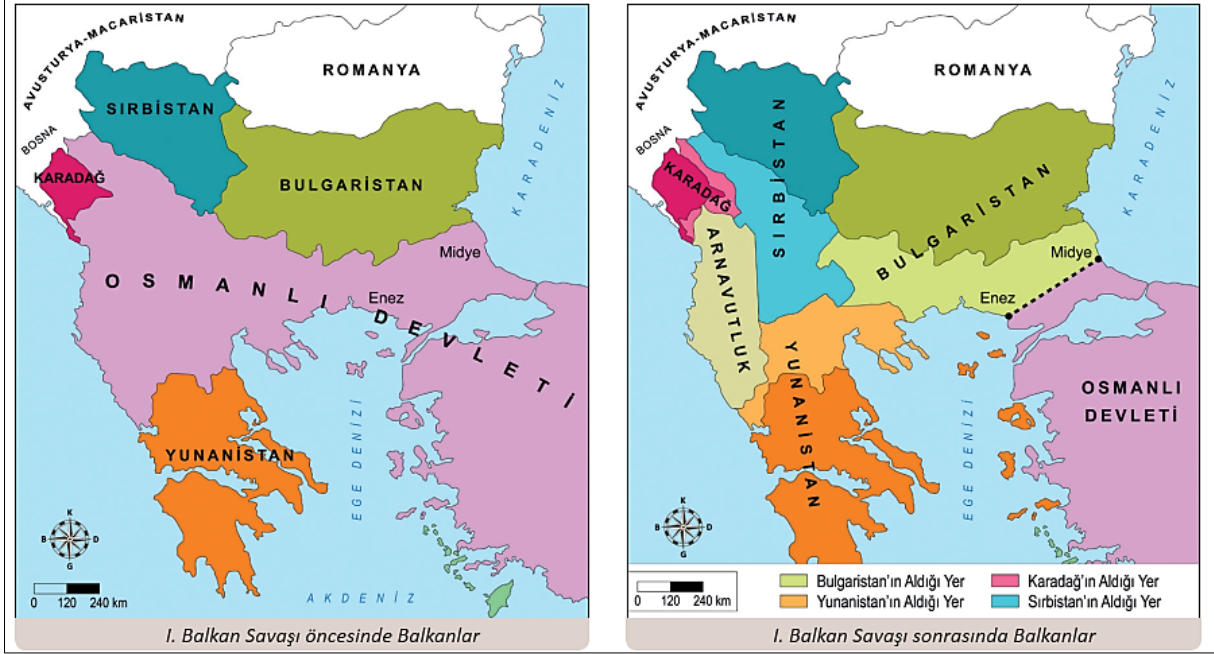
İslami kuralların devlet hayatına tam anlamıyla hâkim olmasını ve Müslümanların Osmanlı halifesinin etrafında toplanmasını savunan fikir akımıdır. Buna göre; Halifelik makamı altında bütün İslam ülkeleri arasında birlik kurulmalıdır.

Buna göre verilen bilgilerden hareketle aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlılık fikrinin temelinde, devletin bütünlüğünü koruma hedefi yer almaktadır.
B) İslamcılık fikri, aynı inanca sahip ulusları halifenin etrafında birleştirmeyi çaba edinir.
C) Osmanlılık fikri; tüm Türkleri tek bayrak altında toplamayı amaç edinir.
D) Osmanlılık ve İslamcılık fikirlerinin temelinde devletin varlığını sürdürmesi amaçlanır.

9

Aşağıda I. Balkan Savaşı öncesinde ve sonrasında Osmanlı Devleti ve Balkan ülkelerini gösteren haritalara yer verilmiştir.

Bu haritalara göre I. Balkan Savaşı'nın sonuçları ile ilgili olarak;

- I. Osmanlı Devleti'nin Sırbistan ile kara bağlantısının kalmadığı,
- II. Sınırlarında genişlemeler olan birçok devletin bulunduğu,
- III. Balkanlarda yeni bir devletin kurulduğu

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

10

Aşağıdaki parçada Mustafa Kemal'in Vatan ve Hürriyet Cemiyetinin Selânik Şubesi'nin açılışı öncesinde yaptığı konuşma verilmiştir:

"Arkadaşlar, bu gece burada sizleri toplamaktaki amacım şudur ki; ülkemizin içinde bulunduğu durumu hepimiz biliyoruz. Bu talihsiz memleketi karşı önemli görevlerimiz vardır. Tarih bugün bize önemli görevler yüklüyor. Ben buraya Suriye'de kurduğum cemiyetin temelini atmaya geldim. Şimdi teşkilatlanmak mecburidir. Sizden fedakârlık bekliyorum."

Bu konuşmadan hareketle Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Ülke sorunlarına karşı duyarlı davrandığına
- B) Vatana hizmet anlayışında geri planda kalmak istediğine
- C) Vatani için yerine getireceği vazifelerin olduğuna
- D) Lider ve cesaretli kişilik özelliklerine uygun davranışlar sergilediğine

Sınav bitti. Cevaplarınızı kontrol ediniz.

Mustafa
PETEK

“SosyalKampüs”te Neler Var?

Sosyal Bilgilere dair her şey...

@sosyalkampuss

2020-2021

T.C. İNKILAP TARİHİ ve ATATÜRKÇÜLÜK

YENİ NESİL DERS NOTU

ETKİNLİK İÇERİKLİ

SORU DESTEKLİ

KAZANIM UYUMLU

Mustafa Petek'in Kütüphanesi

Mustafa PETEK

SosyalKampüs

Uzaktan Eğitim

Yeni Nesil Ders Notu SosyalKampüs'te